

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-11-08

Druk nr 207
Warszawa, 5 lutego 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 i art. 123 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o Służbie Celnej.

Wobec konieczności niezwłocznego wyeliminowania nierównego - w porównaniu z innymi służbami mundurowymi - traktowania funkcjonariuszy celnych, Rada Ministrów uznała projekt ustawy za pilny w rozumieniu art. 123 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Służbie Celnej

Art. 1. W ustawie z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres zawieszenia w pełnieniu obowiązków służbowych można przedłużyć do czasu zakończenia postępowania karnego.”;

2) w art. 25 w ust. 1 uchyla się pkt 8a i 8b;

3) w art. 26 dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) upływu 12 miesięcy okresu zawieszenia w pełnieniu obowiązków służbowych, jeżeli nie ustały przyczyny będące podstawą zawieszenia.”;

4) w art. 60 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po zakończeniu postępowania karnego lub dyscyplinarnego, będącego przyczyną zawieszenia w czynnościach służbowych, funkcjonariusz celny otrzymuje wstrzymaną część uposażenia oraz obowiązkowe podwyżki wprowadzane w okresie zawieszenia, jeżeli nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu lub ukarany karą dyscyplinarną wydalenia ze służby.”;

5) w art. 61 uchyla się ust. 2;

6) w art. 70 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Obwiniony ma prawo do obrony, w szczególności może wybrać obrońcę spośród funkcjonariuszy

celnych lub ustanowić swoim obrońcą radcę prawnego lub adwokata. Obrońca jest uprawniony do reprezentowania obwinionego w granicach udzielonego na piśmie pełnomocnictwa.”.

Art. 2. 1. Postępowania w sprawie o zwolnienie ze służby funkcjonariusza celnego, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 8a lub 8b ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, podlegają umorzeniu.

2. Funkcjonariusza celnego, na jego wniosek, przywraca się do służby w wypadku umorzenia postępowania karnego lub uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu, jeżeli zwolnienie ze służby nastąpiło na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 8a lub 8b ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 167, poz. 1399, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1218 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 57, poz. 390 i Nr 89, poz. 589.

UZASADNIENIE

Projektowana zmiana ustawy o Służbie Celnej przewiduje w art. 25 ust. 1 uchylenie pkt 8a i 8b. Przepisy w nich zawarte nakazują obligatoryjne zwolnienie ze służby funkcjonariusza celnego w przypadku wniesienia aktu oskarżenia o umyślne popełnienie przestępstwa, ściganego z oskarżenia publicznego oraz w przypadku tymczasowego aresztowania funkcjonariusza celnego. Jest to uregulowanie zbyt restrykcyjne w porównaniu z uregulowaniami dotyczącymi innych służb mundurowych. Za uchyleniem tych przepisów przemawia również fakt, że postępowania karne często wszczynane są w oparciu jedynie o pomówienie funkcjonariusza celnego o czyn zabroniony, postępowania te toczą się przez wiele lat i znaczny procent postępowań kończy się wydaniem wyroku uniewinniającego. Ani fakt doniosłości zadań Służby Celnej dla budżetu państwa, ani ryzyko towarzyszące wykonywaniu służby oraz jego skala – w szczególności wywieranie na celników presji korupcyjnej oraz częstotliwość stykania się ze środowiskami przestępczymi – nie uzasadnia pozostawienia w obrocie prawnym tak restrykcyjnych rozwiązań.

Wobec propozycji uchylenia przepisu art. 25 ust. 1 pkt 8a i 8b jest konieczna zmiana przepisu zawartego w art. 23 ust. 3, pozwalająca zawiesić funkcjonariusza celnego przeciwko któremu toczy się postępowanie karne, w wykonywaniu czynności służbowych na czas trwania tego postępowania.

W art. 26 w pkt 13 proponuje się rozszerzyć katalog fakultatywnych przesłanek zwolnienia funkcjonariusza celnego w przypadku, gdy postępowanie karne przeciwko niemu trwa powyżej 12 miesięcy. Uregulowanie to, poza określeniem czasowym zawieszenia, jest analogiczne do unormowań zawartych w przepisach o Policji.

W art. 60 ust. 2 ustawy określono, że w przypadku uniewinnienia funkcjonariusza celnego oraz pozostawienia go w służbie, funkcjonariuszowi celnemu należy wypłacić wstrzymaną w okresie zawieszenia część uposażenia oraz obligatoryjne podwyżki. Rozwiązanie to pozwoli uniknąć podwójnego karania funkcjonariusza za naruszenie obowiązków służbowych w sytuacji,

kiedy zostaje zakończone postępowanie, w wyniku którego orzeczono karę dyscyplinarną inną niż karę wydalenia ze służby, a funkcjonariusz nie został skazany prawomocnym wyrokiem sądu. Zmiana ta stanowi realizację wytycznych Trybunału Konstytucyjnego zawartych w wyroku K 1/04 z dnia 19.10.2004 r., w którym Trybunał Konstytucyjny zauważył, że przywrócenie do służby oznacza przywrócenie ciągłości stosunku służbowego funkcjonariusza celnego ze wszystkimi tego konsekwencjami, w tym też dotyczącymi zrehabilitowania i restytucji skutków zwolnienia. Trybunał Konstytucyjny w cytowanym orzeczeniu zwrócił uwagę na potrzebę regulacji przepisów prawnych dotyczących wypłaty wstrzymanej części wynagrodzenia w razie umorzenia postępowania karnego w fazie postępowania przygotowawczego, gdy miało miejsce zawieszenie w pełnieniu obowiązków funkcjonariusza celnego, któremu postawiono zarzut popełnienia przestępstwa, ale przeciwko któremu nie wniesiono aktu oskarżenia.

W art. 70 dodano ust. 1a w którym rozszerzono katalog obrońców funkcjonariusza celnego w postępowaniu dyscyplinarnym o radców prawnych i adwokatów. Uchylony przez Trybunał Konstytucyjny przepis art. 70 ust. 1 stanowił, że obrońcą w postępowaniu dyscyplinarnym funkcjonariusza celnego może być wyłącznie funkcjonariusz celny. Przepis ten został orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. akt K 47/05 uznany za niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2 ust. 1 projektu ustawy reguluje sytuację funkcjonariusza celnego, w stosunku do którego przed dniem wejścia w życie projektowanej nowelizacji zostało wszczęte lub toczy się postępowanie w sprawie zwolnienia ze służby na podstawie przepisu art. 25 ust. 1 pkt 8a lub pkt 8b. Proponuje się wówczas umorzenie postępowania z mocy prawa.

W art. 2 ust. 2 projektu ustawy wprowadzono regulację mającą na celu zapewnienie funkcjonariuszowi celnemu pełnych praw powrotu do służby w przypadku, gdy na mocy postanowień lub orzeczeń sądowych okaże się, że przesłanki wniesienia aktu oskarżenia okazały się bezzasadne. Zmiany te stanowią realizację wytycznych Trybunału Konstytucyjnego zawartych w wyroku sygn. akt K 1/04 z dnia 19.10.2004 r., w którym Trybunał Konstytucyjny zauważył, że przywrócenie do służby oznacza przywrócenie ciągłości stosunku

służbowego funkcjonariusza celnego ze wszystkimi tego konsekwencjami. Umorzenie postępowania karnego może nastąpić również po wniesieniu aktu oskarżenia, na etapie postępowania przed sądem, w związku z czym jest zasadne unormowanie takiej sytuacji. Dotychczas obowiązujący przepis nie przewidywał bowiem obowiązku przywrócenia do służby zwolnionego funkcjonariusza celnego, w stosunku do którego umorzono postępowanie karne po wniesieniu aktu oskarżenia o umyślne popełnienie przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego.

Wejście w życie niniejszego projektu z dniem ogłoszenia jest uzasadnione koniecznością pilnego wyeliminowania nierównego traktowania funkcjonariuszy celnych w porównaniu z innymi służbami mundurowymi. Proponowany termin wejścia w życie z dniem ogłoszenia nie pozostaje w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego i wypełnia dyspozycję określoną w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Przedmiotowa ustawa oddziałuje na osoby pełniące służbę w Służbie Celnej.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

W dniu 25 stycznia 2008 r. projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej został przekazany przedstawicielom związków zawodowych działających w Służbie Celnej. Ponadto projekt został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Finansów.

Do projektu ustawy nie zgłoszono uwag w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

3. Wpływ ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana zmiana nie ma wpływu na budżet państwa.

4. Wpływ ustawy na rynek pracy

Wprowadzenie zmian do ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację na rynku pracy.

5. Wpływ ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Wejście w życie ustawy może mieć pośrednio wpływ na polepszenie obsługi przedsiębiorstw przez Służbę Celną.

6. Wpływ ustawy na sytuację i rozwój regionalny

Wprowadzenie zmian w ustawie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Zgodność projektu z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot regulacji zawartej w projekcie nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Mikołaj Dowgielewicz**

Min.MD/180/08/DP/jf

Warszawa, dnia 29 stycznia 2008 r.

**Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej, wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

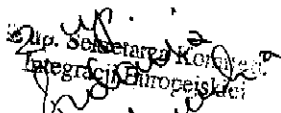
W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej (pismo nr RM-10-11-08) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan
Jan Vincent - Rostowski
Minister Finansów

Zast. Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ
Sławomir Jędrzejko